

KULTUR- OCH FRITIDSNÄMNDEN

Ordförande: Stig Carlsson (S)
Kultur- och fritidschef: Johan Tranquist

Antal årsarbetare: 16,18

UPPDRAG

Kultur- och fritidsnämnden ansvarar för den kommunala kultur- och fritidsverksamheten samt stöder och samordnar övrig kultur- och fritidsverksamhet i kommunen. Nämnden verkar för samarbete inom verksamhetsområdet med andra kommuner och regionala instanser (Västra Götalandsregionen, Skaraborgs kommunalförbund) samt ansvarar för att verksamheten bidrar till att skapa ett gott liv för kommuninvånarna och därmed en attraktiv kommun.

Kultur- och fritidsnämndens uppdrag är att bedriva biblioteksverksamhet enligt bibliotekslagen, vara huvudman för kulturskolan och fritidsgårdsverksamheten och erbjuda programverksamhet för alla åldrar. Vidare ska nämnden ansvara för konstnärlig utsmyckning i kommunens fastigheter och vara rådgivande när det gäller offentlig miljö. Nämnden ska ansvara för att tillgängliggöra kulturarvet i samarbete med lokala aktörer. Nämnden ska även tillse att viktiga kulturmiljöer och byggnader tas tillvara enligt gällande rekommendationer.

Kultur- och fritidsnämndens uppdrag innebär att fördela och hyra ut kommunens lokaler och anläggningar till idrottsföreningar och allmänheten. Nämnden ansvarar för att upplåta lokaler för skolans gymnastik- och idrottsundervisning samt bedriva simundervisning och erbjuda allmänt bad. Vidare ska nämnden ansvara för stöd och samarbete med föreningslivet och studieförbunden vilket även inbegriper att administrera ekonomiska bidrag enligt gällande regler samt upprätthålla ett föreningsregister och en bokningsfunktion på kommunens webbplats. Nämnden ansvarar även för utvecklingen av friluftslivet i kommunen och tillsammans med andra verksamheter även till att främja besöksnäringen i kommunen.

DRIFTBUDGET (tkr)

Belopp (tkr)	Enl vplan				
	Bokslut 2014	Budget 2015	Budget 2016	Plan 2017	Plan 2018
Intäkter	3 412	3 613	3 697		
Kostnader	17 051	17 515	17 978		
varav personalkostnader	6 529	7 074	7 282		
Verksamhetens nettokostnad	13 639	13 902	14 281	14 679	15 067
Kommunbidrag	13 822	13 902	14 081	14 687	15 067
Resultat	183	0	200	0	0
Jämförelsetal:					
Verksamhetens nettokostnad per per invånare (kr)	2 009	2 047	2 131	2 104	2 167
Verksamhetens andel av kommunens totala nettokostnad (%)	4,5	4,3	4,3	4,3	4,3

SPECIFICERING AV DRIFTBUDGET FÖRDELAD PER VERKSAMHET (TKR)

	Bokslut 2014	Enl vplan		Plan 2017	Plan 2018
		Budget 2015	Budget 2016		
Netto per verksamhetsområde					
Politisk verksamhet	104	146	146	0	0
Lotteriverksamhet	- 3	0	-4	0	0
Stöd till studieorganisationer	200	210	215	0	0
Allmän kulturverksamhet, övrigt	983	511	553	0	0
Bibliotek	3 712	3 751	3 900	0	0
Kulturskola	405	417	450	0	0
Allmän fritidsverksamhet	718	827	890	0	0
Idrotts- och fritidsanläggningar	4 887	5 001	4 634	0	0
Fritidsgården Kabyssen	731	835	1076	0	0
Gemensam administration	1 902	2 204	2 421	0	0
Summa	13 639	13 902	14 281	0	0

VERKSAMHETSPLAN 2016

Medborgare

Kultur- och fritidsnämnden vill tillsammans med förvaltningen, föreningslivet och andra samverkansparter fortsatt erbjuda kommuninnevånarna och besökare ett brett utbud av kultur- och fritidsaktiviteter av god kvalitet.

Den nya biblioteksplanen som antagits av kommunfullmäktige under 2015 med en tydlig vision och specificerade inriktnings- och verksamhetsmål ska fortsätta utveckla verksamheten i positiv riktning.

Med en ökad bemanning i hela förvaltningen och en tydligare samverkan mellan enheterna kan vi erbjuda en bättre service, utökade öppettider och mer verksamhet i våra lokaler. En fortsatt satsning på ett aktivt landskap ska ge bättre möjligheter till friluftsliv och motions i hela kommunen.

Nya mountainbike leder, välskötta vandringsleder och idrottsanläggningar, träningsredskap utomhus, ökad tillgänglighet för personer med funktionshinder och en ny multibeachplan kommer bidra till detta.

Ett utökat utbud av kulturaktiviteter för barn- och ungdomar samt möjligheter till eget skapande ska säkerställas genom förstärkta personella resurser och ett generöst föreningsbidrag.

Den nu etablerade och framgångsrika interkommunala samverkansmodellen kring upplevelser och evenemang ska vidareutvecklas och leda till ännu bättre stöd och service till det lokala föreningslivet som är motorn i detta arbete.

Idrottsföreningarnas gemensamma satsning på Karlsborg som en plats för lägerverksamhet kommer leda till mer besökare och ökade intäkter till förenings- och näringslivet i kommunen.

Medarbetare

Nämndens ambition är att skapa utrymme i budgeten för att öka bemanningen i hela förvaltningen. Mer personella resurser skapar utrymme för utökade öppettider, mer kvalitet i verksamheten, möjligheter till särskilda satsningar, minskad arbetsbelastning och mindre sårbarhet vid förändringar i personalgruppen. Satsningen innebär att vi kan erbjuda heltidstjänster och bli en attraktivare arbetsgivare som också underlättar framtida rekryteringar.

Samhällsutveckling

I konkurrensen med andra kommuner om nya invånare och fler besökare bör vi fortsätta att tillsammans med de kommunala bolagen, näringslivet, föreningslivet och övriga kommuninnevånare utveckla Karlsborg till en attraktiv livsmiljö att besöka, bo och arbeta i. Det innebär att i enlighet med vår vision och vår översiktsplan skapa, underhålla och tillgängliggöra inte bara våra kulturmiljöer och besöksmål utan stärka hela det lokala samhället och ta tillvara på de lokala initiativen och drivkrafterna.

Ekonomi

Nämnden ser positivt på de ekonomiska förutsättningarna under 2016. Ökade personella resurser inom förvaltningen är en tillgång, som bidrar till att göra Karlsborg till en attraktiv kommun att besöka, bo och arbeta i.

Kultur- och fritidsnämndens styrkort 2016

Perspektiv och dess önskade läge	Långsiktigt mål	Strategi	Uppföljning och styrtalet 2016	Tidpunkt för mätning
Medborgare Nöjda medborgare	Medborgare ska ha inflytande över utbudet av idrottsaktiviteter. Medborgare ska ha inflytande över utbudet av kulturaktiviteter. Medborgare ska ha inflytande över bibliotekens verksamhet.	Undersöka medborgarnas möjligheter att utöva den idrott man är intresserad av. Undersöka medborgarnas möjligheter att utöva eller delta i de kulturaktiviteter man är intresserad av. Undersöka medborgarnas syn på bibliotekens verksamhet.	Medborgarundersökning/enkäter ska ge bättre resultat än tidigare genomförda. Medborgarundersökning/enkäter ska ge bättre resultat än tidigare genomförda. Medborgarundersökning/enkäter ska ge bättre resultat än tidigare genomförda.	Medborgarundersökning vartannat år Medborgarundersökning vartannat år Medborgarundersökning vartannat år
Medarbetare Attraktiv arbetsplats	Ungdomar som trivs, mår bra och utvecklas i de verksamheter som förvaltningen erbjuder. Medarbetarna i kommunen ska erbjudas ändamålsenliga och moderna arbetsförhållanden och ges möjlighet till personlig utveckling.	Bra dialog med ungdomar i våra verksamheter. Alla medarbetare ska ha en individuell utvecklingsplan som tas fram gemensamt av arbetsgivaren och den anställda för att öka inflytande och delaktighet.	Dokumentation från gådsråd och fokusgrupper. 100 % av medarbetare som har en individuell utvecklingsplan.	Varje år

Budget och verksamhetsplan 2016

<p>Samhällsutveckling Långsiktigt hållbar utveckling. Positiv befolkningsutveckling</p>	<p>Vara en resurs i det livslånga lärandet.</p> <p>Invånarna i kommunen ska ha bäst hälsa i Skaraborg år 2020.</p> <p>Öka barns och ungas välbefinnande och utveckling genom deltagande i olika föreningsaktiviteter.</p>	<p>Vi ska förbättra våra rutiner för att utveckla service till gagn för medborgarnas behov av kunskap och kreativitet.</p> <p>Utveckla kultur- och fritidsevenemang i vilka kultur- och fritidsnämnden är arrangör eller medarrangör.</p> <p>Utveckla samarbetet med olika aktörer, på regionalt och lokalt plan.</p>	<p>Öka antal fjärrlån/gruppplan.</p> <p>Öka utlåningen till barn och unga.</p> <p>Öka antalet aktiviteter/evenemang i vilka kultur- och fritidsnämnden är arrangör eller medarrangör.</p> <p>Öka antal barn och unga som deltar i aktiviteter i föreningar som erhåller aktivitetsbidrag.</p>	<p>Varje år</p> <p>Varje år</p> <p>Varje år</p> <p>Varje år</p>
<p>Ekonomi God ekonomisk hushållning</p>	<p>Genom strategiska allianser åstadkomma större möjligheter att utveckla verksamheten.</p> <p>Minst 2 % i resultat av skatteintäkterna och generella stadsbidrag i kommunen som helhet.</p>	<p>Utveckla relationer med Västra Götalandsregionen, kommunalförbund och andra aktörer.</p> <p>Utveckla relationer med SISU, föreningarna i kommunen och skolan.</p> <p>Helhetssyn på den kommunala ekonomin och en bra budget disciplin.</p>	<p>Antal upprättade avtal eller överenskommelser.</p> <p>Budget i balans.</p>	<p>Årsredovisningen</p> <p>Enligt plan för budget-uppföljning, delårsrapport och bokslut.</p>

VERKSAMHETSMÅTT

	Bokslut 2014	Budget 2015	Budget 2016
Bibliotek och filialer			
Besök/år	48 093	42 000	48 000
Utlån/år	45 694	42 000	48 000
Fritid			
Antal badande per år/Moliden	18 152	21 000	22 000
Antal elever i simskola	316	125	400
Kulturskolan			
Antal elever vårterminen	68	70	80
Antal elever höstterminen	50	70	80

UTBLICK 2017-2018

Medborgare

En utvecklad dialog med medborgarna ska lägga grunden för kultur- och fritidsverksamheten. Fokus kommer ligga på upplevelser för såväl kommunmedborgare som besökare. Ett större fokus på verksamhet för barn- och unga ska göra kommunen mer attraktiv för barnfamiljer.

Medarbetare

Våra medarbetare ska må bra, ha goda arbetsförhållanden, stimulerande arbetsuppgifter, ett kundorienterat förhållningssätt och ett fokus på ständiga förbättringar och nya utmaningar.

Samhällsutveckling

Vision 2020 och den nya översiktsplanen ligger till grund för fortsatt strategisk samhällsbyggnad och lokal utveckling. Förvaltningens arbete bör fokusera på att realisera intentionerna i dessa dokument med betoning på upplevelser och en fortsatt utveckling av kommunens stora potential och möjligheter.

Ställningstagandena i ett eventuellt kultur- och fritidspolitiskt dokument ger vägledning i framtida satsningar.

Ekonomi

Nämnden ser positivt på de ekonomiska förutsättningarna framöver, och vill kunna frigöras personell resurser och bli lite mer offensiva med att söka externa medel för projekt och investeringar.

BUDGET 2016

-Sammanställt blankettunderlag-

KULTUR- OCH FRITIDSNÄMNDEN

- Tjänstemannaförslag
- KFNAU förslag till Kultur- och fritidsnämnden
- Nämndsbeslut; förslag till budgetberedningen

Enligt KS- preliminära direktiv § 44/15 2015-03-11

2015-08-25

Handwritten signature

KULTUR- OCH FRITIDSNÄMMEN, GRUNDBUDGET 2016

BELOPP ANG. I TKR	Årsredov	Enl vplan	BoP	
	BOKSLUT 2014	BUDGET 2015	GRUND- BUDGET 2016	
INTÄKTER	-3 412	-3 613	-3 627	
KOSTNADER	17 051	17 515	17 443	
varav personalkostnader	6 529	7 074	7 344	
VERKSAMHETENS NETTOKOSTNAD	13 639	13 902	13 816	
KOMMUNBIDRAG	-13 822	-13 902	-14 081	
RESULTAT	-183	0	-265	
Avvikelse mot ram				

Kommentar:

Grundbudget 2016 motsvarar samma kvalitetsnivå, personaltäthet etc som beslutad budget 2015 justerat med beslutade volym- och verksamhetsförändringar tom 150430 samt kostnads- och intäktsökn. enligt fastställda direktiv.

	BOKSLUT 2014	BUDGET 2015	GRUND- BUDGET 2016	
ANTAL ÅRSARBETARE	14,10	14,38	16,18	
SNITTKOSTNAD TKR PER ÅRSARBETARE (KKL 5)	463	492	454	

VOLYM- OCH VERKSAMHETSFÖRÄNDRINGAR 2015-2016

Följande justeringar i grundbudgeten har gjorts jämfört med fastställd budget föregående år
Endast större avvikelser redovisas.

Förändring	Förklaring till förändringen	Ekonomisk effekt 2016
Minskade hyreskostnader		320
Minskade lokalvårdskostnader		110
Tillkommande nya verksamheter		0
Verksamheter som upphör/flyttas		0
Nettoeffekt:		430

KULTUR- OCH FRITIDSNÄMNDEN, GRUNDBUDGET 2016 BIL 1

VOLYMMINSKNING	Verksamhet	TKR
1 Text	Text	0
SUMMA:		0

VOLYMÖKNING	Verksamhet	TKR
1 Text	Text	0
2 Text	Text	0
3 Text	Text	0
SUMMA:		0

TILLKOMMANDE NYA VERKSAMHETER	Verksamhet	TKR
1 Text	Text	
SUMMA:		0

VERKSAMHETER SOM UPPHÖR ELLER FLYTTAR TILL ANNAN NÄMND	Verksamhet	
1 Text	Text	0
SUMMA:		0

KULTUR- OCH FRITIDSNÄMNDEN, GRUNDBUDGET 2016

NETTOKOSTNAD FÖRDELAD PER VERKSAMHET, TKR

VERKSAMHET	BOKSLUT 2014	BUDGET 2015	GRUND- BUDGET 2016	
Rapport	RoR	i Budget o vplan		
Politisk verksamhet	104	146	136	
Lotteriverksamhet	-3	0	-4	
Stöd till studieorganisationer	200	210	215	
Allmän kulturverksamhet, övrigt	983	511	553	
Bibliotek	3 712	3 751	3 793	
Kulturskola	405	417	450	
Allmän fritidsverksamhet	718	827	890	
Idrotts- och fritidsanläggningar	4 887	5 001	4 488	
Fritidsgård Kabysen	731	835	870	
Gemensam administration	1 902	2 204	2 397	
Kommunbidrag	-13 822	-13 902	-14 081	
SUMMA TKR:	-183	0	-293	

ok mot vpl   Enl vplan

ÅRSARBETARE PER VERKSAMHET

VERKSAMHET	BOKSLUT 2014	BUDGET 2015	GRUND- BUDGET 2016	
Bibliotek	4,55	4,55	4,55	
Idrotts- och fritidsanläggningar	3,60	3,82	3,40	
Fritidsgård Kabysen	2,50	2,28	2,18	
Gemensam administration	3,45	4,13	4,25	
SUMMA ÅRSARBETARE:	14,10	14,78	14,38	

ok

ok

Handwritten signature

NÄMNDSBESLUT: KULTUR- OCH FRITIDSFÖRVALTNINGEN

Förslag till budgetberedningen

Löp-nr	Förslag utökningar utöver grundbudget, rangordnade Finansierade genom åtgärder enligt nedan	Konsekvens- beskrivning	Kostnader	Intäkter
4:1	Ökad bemanning i verksamheten	Bilaga 4	440	0
4:2	Ökat bidrag till Kulturskolan	Bilaga 4	50	0
4:3	Ökat föreningsbidrag	Bilaga 4	65	
4:4	Digitala informationsskärmar	Bilaga 4	30	
4:5	Höjning av badavgifterna	Bilaga 4		-70
4:6	Minskade hyreskostnader externt	Bilaga 4		-35
4:7	Externa bidrag	Bilaga 4	0	-15
	Delsumma:		585	-120
	Totalsumma:			465

ÅTGÄRDER FÖR ATT UPPNÅ BUDGET I BALANS ÅR 2016

Ska prioriteras och rangordnas i angelägenhetsordning, dvs hög prioritet innebär att åtgärden ej genomförs vid ev. ramutökning. Åtgärderna innebär en justering av den av förvaltningen framtagna grundbudgeten.

Löp-nr	Beslutade åtgärder, rangordnade	Konsekvens- beskrivning	Kostnads- minskning	Intäkt- ökning
4:5	Höjning av badavgifterna			0
4:6	Minskade hyreskostnader externt.			0
	Delsumma:		0	0
	Totalsumma åtgärder			0
	Avvikelse mellan ram och grundbudget/utökning:			200
		Aterstår:		200

Kommentar:

Rangordningen innebär att utökningen resp sparåtgärden som är mest angelägen att erhålla/få behålla står först.

FÖRSLAG ÄSKANDEN UTÖVER GRUNDBUDGET, UTÖKNING OCH SPARÅTGÄRDER.
ENDAST AKTUELLT OM RAMUTÖKNING BEVILJAS.

Löp-nr	Förslag äskanden utöver grundbudget, utökning och sparåtg. om ramutökning beviljas. (Rangordnade)	Konsekvens- beskrivning	Kostnader	Intäkter
5:1	Ökad bemanning i verksamheten.	Bilaga 5	200	
5:2	Text	Bilaga 5	0	
5:3	Text	Bilaga 5	0	
	Delsumma:		200	0
	Totalsumma:			200

Kommentar:

Rangordningen innebär att det äskande som är mest angeläget står först. Om ramutökning beviljas är första prioritet att inte genomföra sparåtgärderna.

KFN, KONSEKVENSBESKRIVNING BILAGA 4**Åtgärd 4:1 Utökad bemanning**

Inom befintlig budget finns utrymme att öka tjänsten som barnbibliotekarie från 80 - 100 % och utöka och permanenta tjänsten som kultursamordnare från 50 -75 %. I budgeten finns även delvis medel för att bibehålla tjänsten som köksbiträdet på Kabysen 50 % under hela året och förlänga ett nystartsjobb med 75 % under året samt justera några befintliga deltider till heltider, men då lokalvårdskostnaderna olyckligt justerats upp med 30 % under 2015 minskar vårt utrymme för ökad bemanning med 120 000 kr behöver vi 200 000 kr utöver grundbudget för att få till en tillfredsställande personalökning i hela verksamheten.

Åtgärd 4:2 Ökat bidrag till Kulturskolan

Kulturskolan har haft ett oförändrat bidrag under flera år varför en justering av ersättningen i enlighet med uppdraget är befogat.

Åtgärd 4:3 Ökat föreningsbidrag

Bidragen till SISU idrottsutbildarna höjs med 5 000 kr och till studieförbunden med 15 000 kr. Åtgärden är en befogad justering för ökade kostnader. Ett avtal med föreningsakrivet i Fal-köping kostar 10 000 kr. Därutöver höjer vi vårt bidrag till evenemangsbidraget med 35 000 kr.

Åtgärd 4:4 Digitala informationsskärmar

En gemensam upphandling för digitala informationskärmar har genomfört i kommunen och skärmar ska placeras ut i verksamheterna för att förbättra samhällsinformationen. Skärmar kommer placeras på Moliden, Kabysen och Biblioteket.

Åtgärd 4:5 Höjda badavgifter**Åtgärd 4:6 Minskade hyreskostnader externt**

KFN, KONSEKVENSBESKRIVNING BILAGA 5**Åtgärd 5:1 Utökad bemanning**

Utökning av tjänsten som barnbibliotekarie till 100 % innebär större möjligheter att arbeta mer med läsfrämjande verksamhet för barn och ungdomar.

En utökning av tjänsten som kultursamordnare till 75 % skulle innebära mer fokus på barn och ungdomskultur och ungdomars eget skapande.

En förlängning av tjänsten som cafébiträde frigör fritidsledareresurser som kan bidra till att utveckla verksamheten. Att tillsätta en utvecklingsanställning och öka tjänstgöringsgraden av befintliga tjänster kommer ge utrymme för utökade öppettider på fritidsgården och möjligheter att utveckla verksamheten och erbjuda nya målgrupper - t.ex. elever i årskurs fyra - verksamhet på fritidsgården.

Åtgärd 5:2 Text

Text

Åtgärd 5:3 Text

Text

NÄMNDSBUDGET: KULTUR- OCH FRITIDSFÖRVALTNINGEN

PRIORITERINGSORDNING VID EV UTÖKNING AV RAM

Vid ev utökning av ram prioriterar förvaltningen de föreslagna utökningarna/ besparingarna/äskanden enligt nedan.

På översta raden anges den utökning/besparing/äskande som förvaltningen anser vara viktigast för verksamheten. Om det är en utökning eller äskande på översta raden innebär det att detta genomförs vid en ev utökning av ram.

Om det är en besparing på översta raden innebär det att denna INTE genomförs vid en ev utökning av ram.

Vf	Löp- nr	Utökning/besparing/äskande	Kostnader	Intäkter
		Ökad bemanning	200	0
		Summa	200	0

NÄMNSBESLUT: KULTUR- OCH FRITIDSFÖRVALTNINGEN

Förslag till budgetberedningen

NETTOKOSTNAD FÖRDELAD PER VERKSAMHET, TKR

VERKSAMHET	BOKSLUT 2014	BUDGET 2015	NÄMNS- BUDGET 2016
Rapport	RoR	i Budget o vplan	
Politisk verksamhet	104	146	146
Lotteriverksamhet	-3	0	-4
Stöd till studieorganisationer	200	210	215
Allmän kulturverksamhet, övrigt	983	511	553
Bibliotek	3 712	3 751	3 900
Kulturskola	405	417	450
Allmän fritidsverksamhet	718	827	890
Idrotts- och fritidsanläggningar	4 887	5 001	4 634
Fritidsgård Kabysen	731	835	1 076
Gemensam administration	1 902	2 204	2 421
Kommunbidrag	-13 822	-13 902	-14 081
SUMMA TKR:	-183	0	200

ÅRSARBETARE PER VERKSAMHET

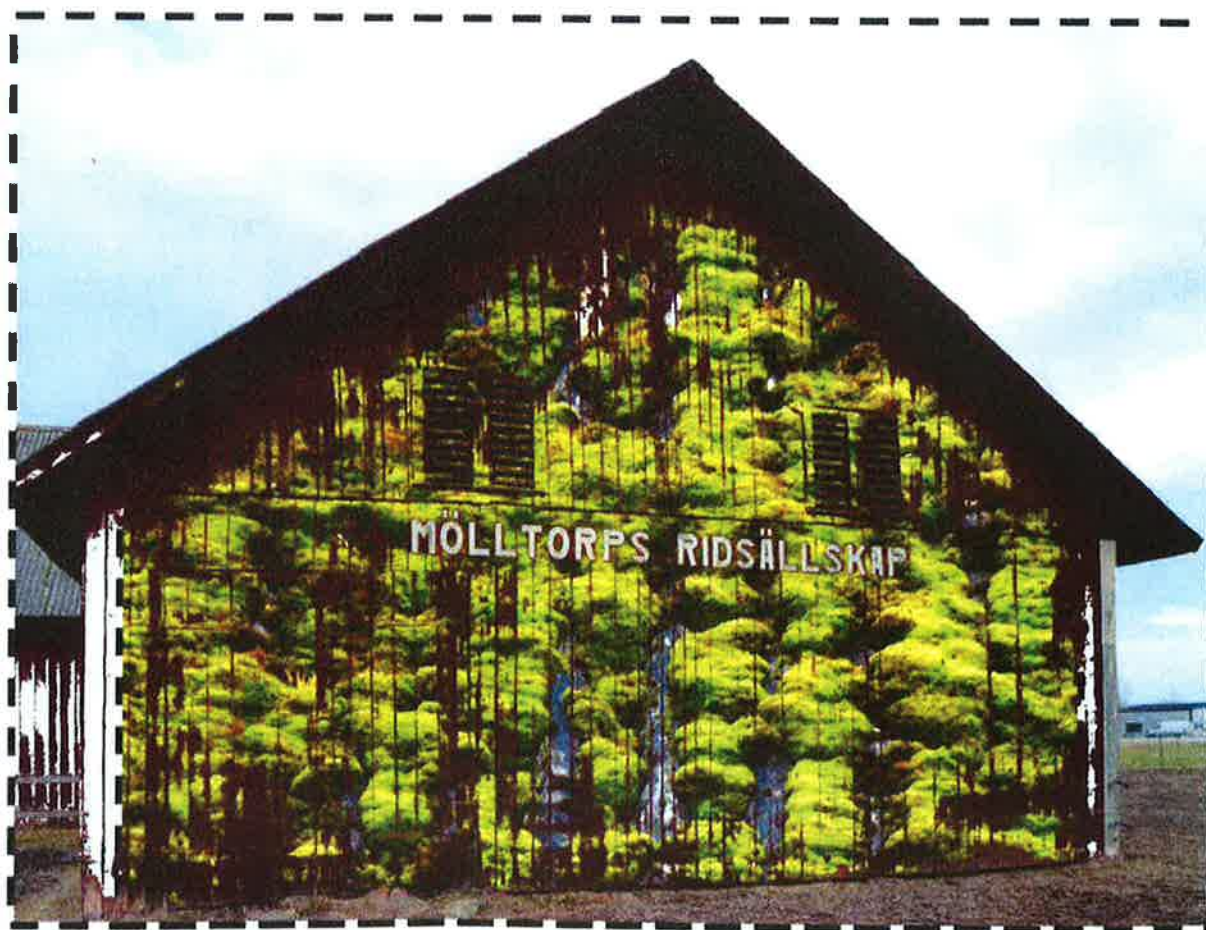
VERKSAMHET	BOKSLUT 2014	BUDGET 2015	NÄMNS- BUDGET 2016
Bibliotek	4,55	4,55	4,75
Idrotts- och fritidsanläggningar	3,60	3,82	3,50
Fritidsgård Kabysen	2,50	2,28	3,43
Gemensam administration	3,45	4,13	4,50
SUMMA ÅRSARBETARE:	14,10	14,78	16,18

NYTT STALL I MÖLLTORP

PROSPEKT 2015

Handwritten signature or logo in blue ink.

INNEHÅLL

Innehåll	2
Bakgrund	3
Hästen	3
Ridsport	3
Ridskoleverksamhet i jämförelse med annan idrotts- och fritidsverksamhet	4
Folkhälsa	4
Nytt ridstall	5
Kravet på en modern ridsportsanläggning	5
Krav på ridstall	5
God hälsthållning	6
Krav på ridskoleverksamhet	6
Mölltorps ridsällskap	7
Mölltorps ridanläggning	7
Föreningens argument för ett nytt stall	8
Vår vision	9
Föreningens ekonomi	9
Olika driftformer	9
Möjliga finansieringsalternativ	10
en anläggning i kommunens allmänna fastighetsbestånd	10
Kommunal borgen	11
Anläggningsstöd – Idrottslyftet	11
Stöd i landsbygdsprogrammet 2014-2020 - projekt för investeringar - Jordbruksverket	11
Lokalstöd - nyskapande på orten – Allmänna arvsfonden	11
Kostnader för uppförandet av ett nytt Ridstall	12
Beräknade kostnader	12
Överväganden och rekommendationer	12

HÄSTEN

Hästen har gjort en rejäl comeback i Sverige de senaste årtiondena. I dag finns det ca 280 000 hästar vilket gör Sverige till ett av Europas häst tätaste länder, med 31 hästar per 1000 innevånare. Hästarna är en del av en upplevelsenäring som skapar stora värden. Enligt Sveriges Lantbruksuniversitet (SLU) visar en samhällsekonomisk analys att svensk hästnäring, direkt och med spridningseffekter, omsätter ca 45 miljarder kronor per år och skapar arbetstillfällen motsvarande 28 000 heltidstjänster. Hästar skapar också sociala värden. Många människor som sysslar med hästar gör det med stor entusiasm och ett brinnande intresse. Fortfarande vilar mycket av hästsportens breda tillgänglighet på ideellt folkrörelsearbete.

Hästar och hästsport fyller en viktig funktion för många människor. Ridning har utvecklats till att bli en av landets mest populära fritidssysselsättningar. Enligt Svenska Ridsportförbundet sysslar en halv miljon människor med hästar och ridning. Den svenska ridskolan är unik i ett internationellt perspektiv, genom att vara brett tillgänglig för barn och unga. Till grund ligger ett mångårigt samhällsstöd i kombination med omfattande föreningsarbete. Verksamheten fick en "flygande start" på 70-talet då kommuner köpte upp tätortsnära jordbruksfastigheter som omvandlades till kombinerade ridskolor och fritidsgårdar.

Hästar har visat sig vara lämpliga terapeutiska verktyg och används i friskvård, rehabilitering, habilitering, samt att bryta drogberoende och socialt utanförskap. Idag finns ett växande intresse för samverkan mellan hästanläggningar, sjukvård, psykiatri och socialtjänst.¹

RIDSPORT

Svenska Ridsportförbundet (SvRF) är ett av 68 specialförbund inom Riksidrottsförbundet (RF). Antalet medlemmar, fördelade på 950 ridklubbar, är ca 170 000 varav 65 % är under 25 år. Det gör enligt SvRF ridsporten till den näst största ungdomssporten i Sverige efter fotbollen.

I Sverige finns ca 500 ridskolor med drygt 10 000 ridskolehästar och ponnyer. Ridskolan är utbildningsanläggning för 125 000 ridskoleryttare som tillsammans svarar för 8 miljoner ridtimmar, men också en samlingsplats och fritidsgård för barn, unga och ridsportintresserade.

Ridskolan har ofta öppet sju dagar i veckan, från tidig morgon till sen kväll. Även om inte en ridlektion står på schemat finns mycket annat som sysselsätter barn och unga. Ett sätt att lära är att under handledning av personal och ledare, hjälpa till med sysslor i stallet som att borsta hästar, göra rent i spiltor och boxar, putsa träns eller att ge en hjälpande hand vid fodring.

Ridsporten har utvecklats till att från 60-talet vara en sport för nästan enbart män, till att domineras av flickor och kvinnor. I dag är ridsporten den enda olympiska gren där män och kvinnor i olika åldrar tävlar mot varandra på lika villkor. Ridsportens mål är att erbjuda alla som vill en möjlighet att tävla,

¹ Projektrapport 2010-12-17. Översyn av ridsportverksamhetens framtid i Linköpings kommun

oavsett om man har egen häst eller rider på lektionshästar. För ridskoleryttare arrangeras vanligen tävlingar på klubbnivå. För att stimulera en god rid utbildning vid landets ridskolor arrangeras Riksmästerskap för lektionsryttare i samarbete mellan distrikten och Ridsportförbundet.²

RIDSKOLEVERKSAMHET I JÄMFÖRELSE MED ANNAN IDROTTS- OCH FRITIDSVERKSAMHET

Skillnaden mellan ridning och annan idrottsverksamhet är naturligtvis det levande "redskapet och läromedlet" hästen. En ridskola fordrar anläggningar som är funktionella och säkra för både hästar och människor. Dessutom behövs yrkesutbildad personal med god kompetens att sköta och utbilda ridskolans hästar.

Hästhållning lyder under Djurskyddslagens bestämmelser samt Djurskyddsmyndighetens föreskrifter och allmänna råd (DFS 2007:6) om hästhållning.

SvRF har sedan 1970-talet ett system med tillsyn av ridskolor. Anläggningarna besiktigas av ridsportdistriktens besöksgrupper. Ridskolor som uppfyller besöksgruppens krav vad gäller anläggningens skick och hästhållningen vid ridskolan, får som bevis ett emblem som anslås inom anläggningen.

Ridskolan är den plats där de flesta får sin första kontakt med hästar. Det som ska känneteckna en ridskola är en känsla av lugn, ordning, uppmärksamhet, respekt för andra individer och att hästen är i centrum.

Att ta hand om en häst är en skola i ansvar. På ridskolan kan barn ges möjlighet att växa med uppgiften och känna stöd i det man gör. Ridlärare och övrig personal vid ridskolan lägger genom sin undervisning, och som förebilder, grunden till hundratals ryttares kunnande och hantering av hästar. Ridskoleverksamhet faller under Produktsäkerhetslagen, där det ställs krav på att tjänster som säljs till konsument är säkra. Konsumentverket är tillsynsmyndighet.

FOLKHÄLSA

Bland de förändringar som sker i samhället och som har betydelse för idrottspolitikerna är generella samhällsproblem som övervikt hos yngre barn, stress och psykisk ohälsa hos barn, unga och vuxna samt tidig utslagning av barn och inom vissa idrotter. När man rider tränar man nästan hela kroppen, framförallt bål och ryggmuskler. Hästen är betydelsefull för många människor. Den ger människor bättre hälsa, rekreation, motion och rehabilitering. Eftersom hästar är så mycket större och starkare får man bättre självförtroende när man kan hantera dem. Många människor mår bättre fysiskt och psykiskt av att vara med hästar. Det är bevisat att det är nyttigt för människor att vara med hästar. När man är med hästar minskar man stressen, man minskar blodtrycket, när man rider får man också möjligheten att vara ute i naturen, som leder till att man slappnar av och kan få återhämta sig. Det hjälper till att klara dagens stress. När man rider tränar man kondition, muskelstyrka, balans och koordination.³ Ridsport är folkhälsa. Sveriges riksdag har enats om elva övergripande mål för folkhälsa

² Projekt rapport 2010-12-17. Översyn av ridsportverksamhetens framtid i Linköpings kommun

³ www.halsalivsstilsondrebalg.n.nu/

som bland annat handlar om ökad fysisk aktivitet, sunda miljöer och delaktighet. Ridsportens omfattande verksamhet möter väl de flesta av Sveriges folkhälsomål.

NYTT RIDSTALL

KRAVET PÅ EN MODERN RIDSPORTSANLÄGGNING

Ridsporten har genomgått en stark tillväxt sedan 70-talet. Skärpta myndighetskrav, begränsade möjligheter att modernisera gamla stallar (ofta tidigare kostallar), samt ökad konkurrens om den tätortsnära marken innebär behov av nya ridanläggningar på flera platser i landet. En rikstäckande undersökning som genomfördes hösten 2010 visar att 12 % av landets kommuner planerar att investera i nybyggnation under de närmaste tre åren. En tredjedel av landets kommuner planerar att investera i utveckling av befintliga anläggningar.⁴

Ridskolans stall i Mölltorp uppfyller inte djurskyddslagstiftningen.

KRAV PÅ RIDSTALL

Hästhållning lyder under Djurskyddslagens bestämmelser samt Djurskyddsmyndighetens föreskrifter och allmänna råd (DFS 2007:6) om hästhållning.⁵

För att bedriva ridskoleverksamhet krävs tillstånd av länsstyrelsen.

De regler som gäller 2010 innebär bland annat att:

- Det inte längre är tillåtet att bygga spiltor för hästs dygnsvila.
- Hästen inte får hållas i spilta mer än 16 timmar per dygn.
- Hästen varje dag ska ges möjlighet att röra sig fritt i sina naturliga gångarter.

Ett stall skall vara tyst, ljust, ha frisk luft, och vara säkert och trivsamt för både hästar och människor. Dessutom skall det vara lättarbetat. Stallmiljön har stor betydelse för hästens hållbarhet och daglig utevistelse får aldrig vara en ursäkt för ett dåligt stall.

Det bör vara högt i tak i ett stall. Takhöjden skall vara minst 1,5 gånger hästens mankhöjd, dock lägst 2,2 meter. Räkna man med att den högsta hästen är 1,8 blir lägsta tillåtna takhöjd 2,7 m.

I ett ridstall bör gången vara minst 2,5 meter och i ett travstall 3 meter. Ofta används stallgången inte bara för förflyttning utan även för skötsel och vård av enskilda hästar. Stallgången ställer även andra krav på klimat, ljus, material, utrustning och utrymme.

I övrigt finns utförliga krav och rekommendationer från Jordbruksverket och Svenska Ridsportförbundet vad gäller utformning av boxar, ljus, värme och ventilation och övrig inredning i stallet.

⁴ Ridskoleverksamheten i Sveriges kommuner, 2010, Augur Marknadsanalys AB

⁵ Djurskyddsmyndighetens föreskrifter och allmänna råd om hästhållning DFS 2007:6

Vid om-, till- eller nybyggnad av stall med minst 5 hästplatser, i en eller flera byggnader inklusive uteboxar och ligghallar, ska byggnationen i förväg godkännas av länsstyrelsen, s.k. förprovning. Ingen byggnation eller omändring får påbörjas innan man har fått ett godkännande.^{6 7}

GOD HÄSTHÅLLNING

Svenska Ridsportförbundet har utarbetat normer för god hästhållning, råd vid uppförande av häststallar samt rekommendationer beträffande måttbestämmelser vad gäller stallinredningar. Rekommendationerna har både hästarnas välbefinnande och säkerheten för människor och hästar som utgångspunkt.⁸

Stallet är hästarnas hem. Det ska vara tyst, ljust, ha frisk luft samt vara hållbart, säkert och trivsamt för både hästar och människor. Dessutom ska det vara lättarbetat. Ridskolans stall är också utbildningsplats för klubbens alla medlemmar och många människor ska kunna vistas där samtidigt.

Ridhuset är lektionssalen. Isolerade ridhus bör prioriteras med tanke på personal och elever. Ordentliga insläpp av dagsljus (utan störande ljusfenomen) sparar energi. För att ridhus ska vara fukttåliga behövs ventilation och viss tillskottsvärme. Ridbanans underlag har stor betydelse för hästarnas hållbarhet. Den måste anläggas på rätt sätt och underhållas kontinuerligt. Ridhusets placering i förhållande till stallet är viktig för att barn och ska kunna leda hästarna så säkert som möjligt.

Rasthagar är ett krav för att tillgodose hästarnas behov av daglig utevistelse med möjlighet att röra sig fritt i sina naturliga gångarter. Underlaget får inte vara lerigt, vilket fordrar tillgång till dränerade och hårdgjorda ytor.

En ridanläggning behöver också väl planerade och rätt dimensionerade serviceutrymmen för personal, förening och besökande. Omklädningsrum med duschar och skåp är viktigt för att undvika spridning av allergen. En kafeteria med utsikt över ridbanan är en tillgång och en mötesplats.

KRAV PÅ RIDSKOLEVERKSAMHET

Svenska Ridsportförbundets styrelse fastställde den 20 september 2010 nedanstående ridskolepolicy. Den gäller för föreningar anslutna till SvRF, som i egen regi driver, eller i samverkan med näringsidkare erbjuder ridskoleverksamhet för föreningens medlemmar.

Ridskolan ska utbilda i ridning, hästhantering och hästkunskap med inriktning mot Svenska Ridsportförbundets tävlingsdiscipliner. För detta krävs:

- Att verksamheten leds av personal med relevant kompetens och att ridskolan förfogar över lämpliga och välskolade hästar.
- Att verksamheten bedrivs vid en ändamålsenlig anläggning som uppfyller kraven för en god och säker hästhållning.

---

⁶ Bygga för häst. Enkla byggråd för stall – ridhus – ridbana – hage. Svenska Ridsportförbundet 2008

⁷ Bra att veta om mindre häststallar. Jordbruksverket JO11:1 2011.

⁸ Bygga för häst, Ulf Wilken Svenska Ridsportförbundet 2008

Ridskolan ska vara en naturlig plats för kunskapsinhämtning. För detta krävs:

- Att ridskolan ska ge god grundutbildning.
- Att ridskolan också ska ge möjligheter till individuell sportslig utveckling.
- Att ridskolans utbildning ska följa en utbildningsplan med tydliga mål.

Ridskolan ska erbjuda möjligheter för människor – oavsett ålder, kön, etnisk bakgrund eller eventuell funktionsnedsättning – att lära sig hantera hästen i olika situationer. För detta krävs:

- Att all verksamhet genomförs på ett – för såväl människa som häst – säkert och beprövat sätt.
- Att verksamheten aktivt värnar den sociala miljön.
- Att verksamheten bedrivs i linje med idéprogrammet "Ridsporten Vill".
- Att såväl ideella ledare som personal i verksamheten förstår vikten av ridskolans sociala betydelse i samhället.

Ridskolan ska vara ett föredöme i hästhållning. För detta krävs:

- Att verksamheten uppfyller SvRF:s Hästhållningspolicy samt "Code of conduct".
- Att verksamhetens hästhållning baseras på SvRF:s definition av god hästhållning.
- Att hästhållning och anläggning uppfyller djurskyddslagstiftningens krav.⁹

MÖLLTORPS RIDSÄLLSKAP

2013 hade föreningen 189 medlemmar. Antalet ridelever var ca 95 st. Antal bidragsberättigade sammankomster var 524 st. och antal bidragsberättigade deltagartillfällena 3 075 st. Andelen flickor i ridskoleverksamheten är 95 %.

MÖLLTORPS RIDANLÄGGNING

Fastigheten ägs av Karlsborgs kommun, Mölltorps ridsällskap är hyresgäst. Större delen av ridanläggningen är en jordbruksfastighet, stallbyggnaden inryms i en äldre ladugårdsbyggnad. Renoveringar har gjorts i omgångar. Ridhuset är uppfört 1978 och renoverat 2011. Tidigare hade föreningen ett lån med en avskrivningstid på 33 år. 2006 omvandlades lånet till en anläggningstillgång och ett hyresavtal tecknades med Mölltorps Ridsällskap. 2006 beslutades att kommunen (tekniska nämnden) avsätter 44 000 kr årligen under hyresavtalets löptid till Mölltorps Ridsällskap.

Fastighetsbeteckning:	Del av Torp 1:14, Del av Torp 1:19
Total yta	7,19 ha
Fastighetsägare:	Karlsborgs kommun
Hyresgäst	Mölltorps Ridsällskap
Hyresavtal:	2007-01-01 – 2022-12-31
Total köpesumma:	582 000 kr (2007)
Nuvarande skuld:	363 818 kr (2013)
Kostnader 2013:	

⁹ Svenska Ridsportförbundets Ridskolepolicy fastställd av FS 2010-09-20

Amortering:	36 364
Internränta:	10 551
Försäkring:	17 000
Summa:	63 915

Hyresgästen betalar därutöver bränsle och el. Hyresgästen ansvarar för mark och byggnadernas in- och utvändiga akuta och planerade underhåll. Målsättningen ska vara att bibehålla objektets värde.

Stallet omfattar i dag 6 spiltor och 20 boxar. Stallet har många brister och föreningen har i dagsläget dispens från de nuvarande kraven som jordbruksverket ställer på en ridanläggning för ridskoleverksamhet. Stallets mest akuta behov av åtgärder gäller fastighetens tak som består av eternitplattor som med åren vittrat sönder och läcker på flera ställen, bilder av nuvarande stallbyggnad bilaga 1.

Enligt det senaste besöksprotokollet från Svenska Ridsportförbundet som genomfördes 2014-05 06 är bedömningen att stallbyggnaden är i stort behov av renovering eller tillbyggnad.¹⁰

Kultur- och fritidsförvaltningens bedömning är att det inte är ekonomiskt försvarbart eller ens möjligt att renovera nuvarande stallbyggnad så att den uppfyller de krav som myndigheterna ställer på en ridanläggning för ridskoleverksamhet, utan förordar en rivning av nuvarande stallbyggnad och därefter uppföra en ny stallbyggnad på samma yta. Ritning av befintlig stallgrund bilaga 2.

FÖRENINGENS ARGUMENT FÖR ETT NYTT STALL

Argumenten är nedskrivna i punktform så som de är inlämnade och nedtecknade från medlemmarna vid ett medlemsmöte den 10 sep 2014.

- Vi vill bedriva en härlig verksamhet för barn och ungdomar.
- Vi vill vara en förening som är tillgänglig för alla, oavsett fysiska eller psykiska åkommor.
- Handikapp- och rehab-ridning kan öka med ett nytt handikappanpassat stall.
- Vi vill kunna ha en bra verksamhet för nysvenskar och ensamkommande flyktingbarn.
- Genusperspektivet/det är en "tjejdrott" dock finns det killar som vi värnar mycket om.
- Man kan rida i stort sett hela livet.
- Ridning är en individuell sport såväl som en utmärkt lagsport.
- Ridning ger motion är stressbefriande och ger gemenskap mellan människa och djur.
- Ridning kan väcka ett livslångt intresse och ge våra ungdomar möjlighet att söka till idrottsgymnasium med den inriktningen.
- Ett nytt stall kan innebära att vi kan bredda vår verksamhet med fler discipliner som t.ex. banhoppning, dressyr, terräng, voltige, gymkhana, distans, western, körning, polo m m. De flesta tävlingsgrenar/övning börjar på ridskola.
- Hästarna måste ha bättre/större utrymmen, vi har fortfarande spiltor till fler av hästarna. MÖS inspektion/Djurskyddslagen/Sv Ridsportförbundet.

---

¹⁰ Besöksprotokoll SRF 2014-05-06

- Luft/ventilation/hästar som hostar idag sannolikt på grund av bland annat dålig stallluft.
- Vi har ingen spolspilt idag för rengöring av häst och rengöring av sår o dyl.
- Det kan bli ett energieffektivare/resurssnålare stall.
- Medlemmar som försökt åtgärda tak har trampat igenom och skadat sig relativt allvarligt på grund av att taket var så dåligt (brutet ben).
- MRS har barn/ungdomar (vuxna) i verksamheten och stallarna/bärande väggar är i mkt dåligt skick.
- Arbetsmiljön för anställda och övrig personal är viktig och ett nytt stall blir mer lättarbetat.
- Säkerhetsaspekten viktig vilket till exempel kräver bredare gångar.
- Vårt läge är unikt med de kommunikationsmöjligheterna om finns/två timmar från Göteborg.
- Målet är att det ska vara kö till vår anläggning vad gäller stallplats och ridning. Ett nytt stall ökar attraktionskraften, vilket i sin tur förbättrar och säkrar MRS ekonomi.
- Här finns möjlighet att ha häst om man inte har egen gård med tillhörande stall.

VÅR VISION

- *Öka antalet medlemmar samt inte minst behålla våra medlemmar genom att erbjuda en utvecklande verksamhet.*
- *Utöka antalet lektioner på attraktiva tider.*
- *Särskilja ponny- och hästlektioner och på så sätt få mycket säkrare verksamhet.*
- *Erbjuda fler träningstillfällen på alla nivåer.*
- *Utöka samverkan med skolan, omsorgen, övriga föreningslivet på så sätt engagera fler ungdomar.*
- *Erbjuda fler barn och ungdomar med funktionsnedsättning att kunna rida samt att kunna vara delaktig i stallet och själv ta hand om en ponny i ett anpassat stall.*
- *Anordna tävlingar året om både inomhus och utomhus och på så sätt inspirera våra äldre ungdomar att stanna kvar.*
- *Erbjuda fler boxplatser.*

FÖRENINGENS EKONOMI

Föreningens största intäkter är ridavgifter, boxhyror och medlemsavgifter på närmare 600 000 kr. Därefter kommer bidrag från arbetsförmedlingen för arbetskraft på 230 000 tkr, samt övriga intäkter på 300 000 varav statliga och kommunala föreningsbidrag på 150 000 kr. Det kommunala föreningsbidraget uppgick 2014 till 120 000 kr. 2014 uppgick intäkterna till 1 167 000 kr.

Det totala kostnaderna 2014 uppgick till 1 188 000 kr, där personalkostnader är det största enskilda kostnaden på drygt 600 000 kr.

OLIKA DRIFTFORMER

Enligt uppgift från Svenska Ridsportförbundet drivs ca 70 % av ridskolorna av föreningar. Majoriteten med verksamheten förlagd vid kommunalt ägda anläggningar. Övriga 30 % drivs till största delen av arrendatorer (företag) i samverkan med ideell förening ansluten till Svenska Ridsportförbundet.

Varje driftsform har styrkor och svagheter. Föreningsdriftens styrka är allmännyttan, medlemsinflytandet, det ideella arbetet och att verksamheten drivs utan vinstintresse. Utmaningen kan framförallt vara att trygga ridskolans långsiktiga stabilitet vad gäller ledning, organisation, verksamhet och ekonomi.

Ett normalt förfarande är att kommunen äger anläggningen och föreningsbidraget uppgår till kapitalkostnader för investeringen.

Kommunen kan uppdra åt kommunens fastighetsbolag att bygga och äga stallbyggnaden som då kommer ingå i det kommunala beståndet av verksamhetslokaler. Det kommunala bolaget kan sedan hyra ut stallet till kultur- och fritidsnämnden som i sin tur hyr ut stallet till ridklubben.

Överlåter man fastigheten till föreningen kan inte kommunen säkerställa dess värde över tid. Saknar kommunen insyn och möjlighet att påverka underhåll och liknande återfinns en betydande risk att fastighetens värde minskar. Eftersom intresset för ridsporten inte kan garanteras över tid och ridklubbens ekonomi är svår att förutse är det av högsta intresse för kommunen att fastigheten bevaras i gott skick.

Då kommunen eller ett kommunalt bolag står som ägare till stallet ingår fastigheten i ett större bestånd av kommunala verksamhetslokaler och hanteras professionellt. Detta möjliggör för ridklubben att ägna sig åt sin kärnverksamhet och överlämna fastighetsägandet och driften till en organisation med kompetens att genomföra detta ur ett långsiktigt perspektiv med hög kvalitet.

Den stora volymen ideellt arbete har varit och är basen för den svenska ridsporten. Utan ideella insatser skulle inte ridsporten ha en verksamhet där så många barn och ungdomar får tillfälle att rida och umgås med hästar. Hela tävlingsverksamheten vilar också på att människor vill och tycker att det är roligt att göra en insats. En anläggningssituation där det ideella arbetet kan fokusera på verksamheten är gynnsamt.¹¹

MÖJLIGA FINANSIERINGSALTERNATIV

EN ANLÄGGNING I KOMMUNENS ALLMÄNNA FASTIGHETSBESTÅND

Fastigheten ägs i dag av kommunen och bör ur likabehandlingsprincipen hanteras som övriga kommunala fritidsanläggningar och ingå i kommunens allmänna fastighetsbestånd. Vilket skulle innebära att kommunen tar investeringskostnaderna och svarar för det löpande fastighetsunderhållet av anläggningen. Möjligheten till annan kompletterande finansiering ska givetvis prövas. Kommunen tar därefter ut skälig hyra av föreningen. Driftsavtal kan tecknas mellan kommunen och föreningen för den allmänna driften av anläggningen.

¹¹ Modeller för drift och skötsel av större ridanläggningar. Utredare Christina Risshytt-Collman, Kultura AB Linköpings kommuns arbetsunderlag.

KOMMUNAL BORGEN

Vid kommunal borgen skriver Karlsborgs kommun på som borgensman och erkänner sig återbetalningsskyldig om låntagaren inte kan eller vill betala.

ANLÄGGNINGSSTÖD – IDROTTSLYFTET

Riksidrottsförbundets stöd till anläggningar och idrottsmiljöer – en del av Idrottslyftet. Huvudsyftet med stödet är att skapa nya aktivitetsytor och nya idrottsmiljöer som genererar fler idrottsaktiviteter för barn och ungdomar. Anläggning ska ägas eller disponeras i sin helhet av föreningen i minst 3 år. Om det beslutade stödet från RF överstiger 200 KSEK eller en total investeringskostnad på 400 KSEK ska anläggning ägas eller disponeras i sin helhet av föreningen i minst 10 år. Stödet kan högst uppgå till 50 procent av investeringskostnad. Ideellt arbete kan räknas in som en del av finansieringen, dock högst med tio procent av investeringskostnaden (200 kr per beräknad ideellt utförd arbetstimme).¹²

STÖD I LANDSBYGDSPROGRAMMET 2014-2020 - PROJEKT FÖR INVESTERINGAR - JORDBRUKSVERKET

De här stöden syftar till att göra natur- och kulturmiljöer tillgängliga för allmänheten och för att skapa en bättre lokal service. Det kan vara att ge landsbygden tillgång till bättre infrastruktur genom att bygga ut bredband, bättre vägbelysning och mindre vägar samt fler pendelparkeringar.

Förutom lokal service finns också möjlighet att söka stöd för idrotts- och fritidsanläggningar, vilket bidrar till att stärka landsbygdens attraktivitet. De som kommer att kunna söka stöd är myndigheter, kommuner, landsting, regioner, föreningar, andra organisationer och företag. Projektstöd startar i september 2015.¹³

LOKALSTÖD - NYSKAPANDE PÅ ORTEN – ALLMÄNNA ARVSFONDEN

Ideella föreningar och organisationer som funnits i minst två år kan söka lokalstöd. Stödet ska gå till kostnader för om-, till- eller nybyggnation av en lokal eller anläggning. Ansökan kan skickas in när som helst under året. Handläggningstiden är omkring 6 månader, och beslut fattas av Arvsfondsdelegationen 6 gånger per år.¹⁴

Verksamheten som planeras i lokalen eller anläggningen ska vara nyskapande på orten, och tydligt skilja sig från föreningens vanliga verksamhet. Det kan också innebära att föreningen aktivt riktar sig till en ny målgrupp.

Minst en av Arvsfondens tre målgrupper, barn, ungdomar och personer med funktionsnedsättning, ska vara med i projektet. Målgruppen ska vara delaktig utifrån sina förutsättningar i projektets utformning, från planering till genomförande. I lokalstödsprojekt handlar målgruppens delaktighet inte bara om själva byggandet, utan också att målgruppen har inflytande i den fortsatta verksamheten.

---

¹² <http://www.svenskidrott.se/Ekonomisktstod/Idrottslyftet/Stodtillanlaggningarochidrottsmiljoer/>

¹³ <http://www.jordbruksverket.se>

¹⁴ <http://www.arvsfonden.se/sok-pengar/lokalstod>

Det ska finnas en plan för hur verksamheten ska komma igång efter byggnationen, och för hur föreningen ska kunna driva verksamheten.

Alla föreningar som får lokalstöd av Arvsfonden förbinder sig att driva verksamheten i minst tio år. Därför krävs det att föreningen har ett tioårigt nyttjanderättsavtal/arrendeavtal för lokalen och/eller marken.

KOSTNADER FÖR UPPFÖRANDET AV ETT NYTT RIDSTALL

BERÄKNADE KOSTNADER

En grov uppskattning av kostnaderna för att riva befintlig fastighet och uppföra ett nytt stall med 30 hästplatser/boxar inklusive biutrymmen i en standard motsvarande stallet i Töreboda (bilaga 3) har gjort av företaget NOVAB i Töreboda som har lång erfarenhet av att bygga just ridhus och stallbyggnader.

Grundpris ca 5,5 - 6 miljoner kr. exklusive moms.

Tillkommer:

Personalutrymmen med omklädningsrum, dusch och fika utrymmen + ca 400 000 kr

Utrustningsnivån i stall och materialval +/- 250 000 – 500 000 kr

Rivning av befintligt stall och eventuella saneringskostnader +/- 500 000 kr

Referenser stallbyggnader:

<http://www.novab.se/referenser/ridhusostall/>

http://stalloridhus.se/wp-content/files_mf/1407221960Broschyrhäst.pdf

[file:///C:/Users/KFFJTA/Downloads/City-Boxen%20Katalog%20\(1\).pdf](file:///C:/Users/KFFJTA/Downloads/City-Boxen%20Katalog%20(1).pdf)

<http://www.cityboxen.net/stall-ligghall-13268603>

<http://www.uteboxen.se/stallar/maxi/>

ÖVERVÄGANDEN OCH REKOMMENDATIONER

En ny ridsportsanläggning är en satsning på flickors och kvinnors idrottande och intresse för djur.

Ridskolan är speciell genom kombinationen av stall, idrottsmiljö och fritidsgård. Enligt Riksidrottsförbundet är ridsport näst största föreningsidrott bland flickor mätt i aktivitetstillfällen. Då är inte hänsyn tagen till den övrig tid som många unga tillbringar i stallet med hästar och med kompisar.

Gemenskapen och kommunikationen med både hästar och kompisar i stallet bär på en inneboende kraft och en levande kultur som fostrar flickor till driftiga ledare. Det är samspelet med hästen som skiljer ridning från andra fritidsintressen. Eftersom hästar inte är helt ofarliga tvingas tjejerna bli tydliga och bestämda vilket i sin tur utvecklar en självbild av handling, mod, tydlighet och konsekvens.¹⁵

¹⁵ Stallet – en jordnära ledarskola, fakta kring forskning om stalltjejer, Svenska Ridsportförbundet

Tillgång till en modern, funktionell och väl lokaliserad ridsportsanläggning är en förutsättning för att Mölltorps ridsällskap ska kunna fortsätta bedriva och utveckla verksamheten för barn- och ungdom, bredd som elit.

Fastigheten ägs i dag av kommunen och bör ur likabehandlingsprincipen hanteras som övriga kommunala fritidsanläggningar och ingå i kommunens allmänna fastighetsbestånd. Vilket skulle innebära att kommunen tar investeringskostnaderna och svarar för det löpande fastighetsunderhållet av anläggningen. Möjligheten till annan kompletterande finansiering av investeringen ska givetvis prövas. Kommunen tar därefter ut en skälig hyra av föreningen. Driftsavtal kan tecknas mellan kommunen och föreningen för den allmänna driften och dagliga skötseln av anläggningen.

Ett beslut att investera i en ny anläggning är en satsning på ridsporten och ett sätt att styra mot ett jämlikt idrottsutövande för barn och unga Karlsborgs kommun. Men också en säker investering i god folkhälsa, med effekter som når långt längre än stallbacken.

2015-08-11

Kultur- och fritidsförvaltningen i Karlsborgs kommun i samarbete med Mölltorps Ridsällskap

Karlsborgs kommun Kultur- och fritidschef, Johan Tranquist, Föreningskonsulten, Thorbjörn Ingvarsson

Mölltorps Ridsällskap, Maria Gustavsson, Maria Stohlbin

Delegationsbeslut

Förteckning över delegationsbeslut Föreningsbidrag

Följande delegationsbeslut anmäls:

Utbetalning av föreningsbidrag april-juli 2015:

Kultur- och kulturarvsbidrag

Förening	Summa
Riksteaterföreningen Karlsborg	12 500 kr
Ideell kultur	6 000 kr
Karlsborgs Museiförening	25 000 kr
Summa	43 500 kr

Projektstöd Barn och ungdom

Karlsborgs Museiförening	25 000 kr
Summa	25 000 kr

AS